

Щоденний огляд

Війна РФ проти України: енергетичний вимір

(станом на 12:00 14 березня)

#StopRussianAggression
#StandWithUkraine

Резюме

- **Енергосистема працює стабільно.** Мережеві обмеження через масовану атаку рф 9 березня залишаються у Житомирській та Харківській областях. Через перевантаження обладнання можливі аварійні відключення в деяких районах Києва та Київської області. Складною залишається ситуація у прикордонних районах та регіонах вздовж лінії фронту, де ворог постійними артобстрілами пошкоджує розподільчі мережі.
- **Уряд схвалив законопроект про збільшення видатків державного бюджету на 537 млрд грн.** Президент Володимир Зеленський зазначив, що кошти спрямують на фінансове забезпечення військових, підтримку сектору оборони держави та на оборонне обладнання, в тому числі дрони.
- **"Укренерго" реалізує вимушено рекордну програму заміни обладнання в історії компанії** – голова правління Володимир Кудрицький. Крім того, оператор розробляє варіанти захисту об'єктів від ракетних атак, зокрема використовуючи новітні технології, щоб робити магістральні підстанції компактними і захищати, поміщаючи під землю, або за допомогою укриттів.
- **Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури анонсувало запуск 16 березня навчального курсу для представників громад.**
- Тим часом, ексголови Держенергоефективності **Валерія Безуса призначили радником віцепрем'єра з відновлення**, він працюватиме над використанням у процесі відновлення енергоефективних інструментів, ВДЕ та альтернативних видів палива.
- **В Україні за два роки планують збудувати 10 заводів із виробництва біометану** – голова Комітету ВРУ з питань аграрної та земельної політики

Олександр Гайду. Він також повідомив про плани ЄБ виділити 50 млн євро для підтримки агропереробки, зокрема виробництва біометану та біоетанолу.

- **15 березня оператори мереж електро-, газо- та нафтопередачі Польщі готуються підписати з українською стороною меморандум про поглиблення співпраці – ЗМІ.**

Сектор електроенергетики

Робота енергосистеми

За [інформацією](#) міністра енергетики України Германа Галуценка, 14 березня генерація має необхідні обсяги потужності для повного забезпечення потреб споживачів по всій країні, тому енергосистема працюватиме без обмежень. Водночас тривають ремонтні роботи на об'єктах високовольтних мереж, що постраждали внаслідок останнього масованого обстрілу.

За [інформацією](#) "Укренерго", 14 березня споживання електроенергії тримається на рівні робочого дня. В роботі усі види електростанцій, виробництва електроенергії достатньо для покриття споживання, також продовжується незначний імпорт. Мережеві обмеження через масовану атаку рф 9 березня залишаються у Житомирській та Харківській областях. Через перевантаження обладнання можливі аварійні відключення в деяких районах Києва та Київської області. Складною залишається ситуація у прикордонних районах Чернігівщини, Сумщини та регіонах вздовж лінії фронту, де ворог постійними артобстрілами пошкоджує розподільчі мережі. В інших регіонах обмеження у споживанні не застосовувались, ліміти не доводились.

За [даними](#) ENTSO-E, 14 березня Україна здійснювала незначний комерційний імпорт електроенергії зі Словаччини (1-7 МВт) та Молдови (0-6 МВт) (для різних годин впродовж доби). Доступ до пропускної спроможності за напрямком "Словаччина-Україна" [викупили](#) "Д.Трейдінг" (55 МВт) та "ЕРУ Трейдінг" (10 МВт) рівними графіками; за напрямком "Молдова-Україна" – "Д.Трейдінг" (100 МВт) та "Артлекс Груп" (2-3 МВт). Гранична ціна за обома аукціонами з розподілу потужності була "нульовою". Доступ за іншими напрямками не пропонувався. При цьому, за рахунок стрімкого зниження цін на електроенергію у країнах Східної Європи, індекси Base РДН Польщі, Угорщини, Румунії та Словаччини [перевищували](#) аналогічний показник України лише у 1.02-1.24 рази.

Припинення та відновлення постачання

За [інформацією](#) Президента Володимира Зеленського, станом на 13 березня ситуацію в енергетиці вдалося нормалізувати, на всій вільній території України забезпечуються потреби споживачів відповідно до можливостей генерації.

Детальніше про масштабні припинення електропостачання та активні відновлювальні роботи:

- у **Житомирській області**, за [повідомленням](#) Міненерго, 14 березня можливі обмеження електропостачання окремих категорій споживачів через ремонт мережевої інфраструктури;
- у **Харківській області**, за [інформацією](#) ОВА, ймовірно, знову будуть запроваджені графіки відключень, оскільки наявної потужності поки що не вистачає, щоб повністю задовольнити потреби населення, підприємств та промисловості. 13 березня в Харкові проводились термінові відновлювальні

роботи на об'єктах "Укренерго", у зв'язку з чим енергетики [звертались](#) до споживачів з проханням термінового зниження споживання електроенергії. У Харкові після останньої масованої ракетної атаки РФ не вмикають вуличне освітлення, не працює також міський електротранспорт, проте його [планують](#) запустити 15 березня. Станом на 13 березня на звільнених територіях до електропостачання [підключено](#) близько 170 000 абонентів. Ремонтні роботи значно ускладнюються через активні бойові дії та масштабне мінування територій населених пунктів. Але, незважаючи на складнощі, енергетики щодня повертають електропостачання для 250-300 споживачів;

- у **Київській області та місті Київ**, за інформацією [\[1,2\]](#) ДТЕК, 13 березня в частині Голосіївського, Святошинського, Шевченківського та Солом'янського районів міста Києва, а також Бучанського району Київської області відбувалися відключення за стабілізаційними графіками. Причиною стало неодноразове пошкодження енергооб'єктів, які наразі не можуть передавати 100% електроенергії для усіх мешканців зазначених районів. Станом на [22:00](#) того ж дня стабілізаційні відключення на всій території Київщини було скасовано. Вранці [14 лютого](#) у частині Голосіївського, Святошинського, Шевченківського, Солом'янського районів столиці та Бучанського, Обухівського, Фастівського районів області відбуваються відключення за стабілізаційними графіками;
- в **Одеській області**, за [даними](#) ДТЕК, протягом 6-12 березня енергетики відновили пошкоджені обстрілами мережі та об'єкти, що подають електроенергію 9 000 домогосподарств. Наразі в області відсутні ліміти споживання та мережеві обмеження, тому немає необхідності застосовувати відключення електроенергії;
- у **Дніпропетровській області**, за [інформацією](#) місцевого ОСР, протягом 6-12 березня енергетики відновили електропостачання для 42 870 домогосподарств у 10 населених пунктах;
- у **Запорізькій області**, за [даними](#) місцевого ОСР, станом на 14 березня без електропостачання залишались 23 949 споживачів у 70 населених пунктах (за винятком тимчасово непідконтрольної території). Протягом доби спеціалісти відновили живлення для 513 споживачів Оріхівських, 311 - Вільнянських та 1 – Запорізьких електромереж, знеструмлених через ворожі обстріли та технологічні порушення;
- у **Херсонській області**, за [даними](#) ОВА, станом на 12 березня для відновлення електропостачання працювали 12 бригад (58 спеціалістів та 19 одиниць техніки). Фахівці виконували роботи на пошкоджених лініях, що живлять села та селища Трудолюбівка, Мирололюбівка, Високопілля, Білозерка, Кірове та Нова Зоря. У Дар'ївській громаді під час виконання аварійно-відновлювальних робіт росіяни [атакували](#) бригаду енергетиків, поранення дістав один з працівників;
- у **Миколаївській області**, за [повідомленням](#) ОВА, станом на 14 березня частково або повністю пошкоджено 1 093 об'єктів електропостачання (+ 10 протягом доби). Без електропостачання залишались 10 абонентів-юросіб (-42) на території Баштанського району;
- у **Чернігівській області**, за [інформацією](#) ОВА, 13 березня росіяни здійснили артилерійський обстріл Новгород-Сіверського району, внаслідок чого у селі Михальчина Слобода пошкоджено повітряну лінію 10 кВ та знеструмлено 465 абонентів;
- у **Донецькій області**, за [даними](#) ДТЕК, протягом 6-12 березня фахівцям вдалося потрапити до низки місць пошкоджень мереж та обладнання і відремонтувати їх, що дало змогу відновити електропостачання для 42 000 домогосподарств;

- оперативна зведена інформація стосовно електропостачання у **Луганській** області була відсутня на час підготовки огляду.

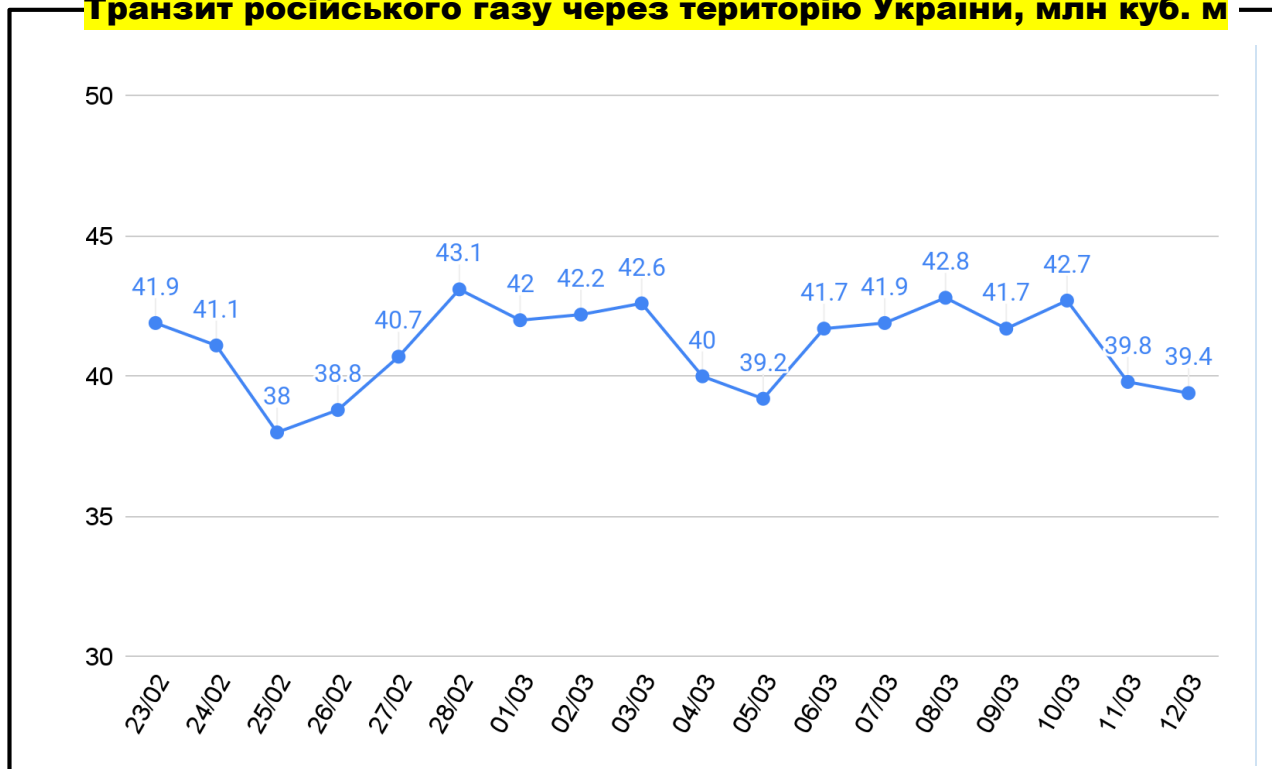
Нафтогазовий сектор

Робота ГТС

Обсяг транзиту газу через територію України 12 березня становив 39,4 млн куб. м (-0,4 млн куб. м в порівнянні з попередньою добою), тобто лише 36% від обсягів, передбачених контрактом із "Газпромом" (109 млн куб. м на добу). Транзитні потоки через точку з'єднання "Сохранівка" не відбувалися.

Фізичний імпорт з країн ЄС у звітну добу становив 14,2 млн куб. м та здійснювався через точку з'єднання з Угорщиною "Берегдароц" (ВТЗ Берег) обсягом 7,7 млн куб. м, через точку з'єднання з Польщею "Германовичі" (ВТЗ Україна-Польща) обсягом 2,5 млн куб. м, через точку з'єднання зі Словаччиною "Будінце" обсягом 3,4 млн куб. м та через точку з'єднання з Молдовою "Каушани" обсягом 0,6 млн куб. м. На виході з ГТС, окрім транзиту, транспортування газу 12 березня не здійснювалось.

Транзит російського газу через територію України, млн куб. м

Джерело: [ОГТСУ](#)

Функціонування ринку природного газу та відновлюваних газів

На нараді Комітету ВРУ з питань аграрної та земельної політики з представниками Мінагрополітики, Міненерго, Мінекономіки, Державної митної служби, оператора ГТС та профільних асоціацій голова комітету Олександр Гайду [повідомив](#) про плани Європейського інвестиційного банку виділити 50 млн євро для підтримки агропереробки, зокрема розвитку виробництва біометану та біоетанолу. За його словами, в Україні планують за два роки побудувати 10 заводів із виробництва біометану. Також голова комітету висловив готовність надавати підтримку аграріям в законодавчій площині.

Припинення та відновлення постачання

Міненерго не оновлювало інформацію про кількість абонентів без газопостачання. Найбільш складна ситуація спостерігалася у **Дніпропетровській, Донецькій, Луганській, Запорізькій, Херсонській, Миколаївській, Харківській областях**.

В **Донецькій області** місцевий оператор ГРМ [готував](#) село Рубці до пуску газу. У місті Лиман бригади проводили обстеження мереж на наявність витоків. Через інтенсивні обстріли без газу залишається до 1 500 абонентів на території Костянтинівки, наслідки ворожої атаки на місто від 6 березня вже усунуто; всі котельні працюють у штатному режимі.

В **Запорізькій області** місцевий оператор ГРМ [замінив](#) 8 метрів підземного газопроводу високого тиску, який був пошкоджений внаслідок російської атаки. На час проведення робіт газопостачання споживачам не припинялось, було забезпечено перепідключенню мережі через інший ввід. Загалом станом на 14 березня на підконтрольних територіях регіону без газопостачання [залишалось](#) 14 560 побутових споживачів у 37 населених пунктах. 13 березня у місті Запоріжжя було відновлено газопостачання 16 побутових споживачів, припинене раніше внаслідок обстрілу.

В **Херсонській області** місцевий оператор ГРМ [повідомив](#) про черговий обстріл газових мереж кількох районів міста Херсон, внаслідок чого значно пошкоджено розподільчі газопроводи багатоповерхівок та приватного сектору. Оператор ГРМ продовжував відновлювальні роботи в Херсоні: на 13 березня повністю відновлено газопостачання до 9 000 мешканців міста.

У **Миколаївській області**, за даними ОВА станом на 14 березня, всього за час війни було пошкоджено 1 387 об'єктів газової інфраструктури (+1 у порівнянні із 13 березня), внаслідок чого без газопостачання [залишалося](#) 5 213 споживачів (без змін).

В **Харківській області** місцевий оператор ГРМ [продовжував](#) прокладати “з нуля” газові мережі до відновлених будинків. Зокрема, газовики проклали новий ввідний газопровід вздовж усього фасаду будівлі в Шевченківському районі Харкова, яку відновлюють після руйнувань. Також здійснюється монтаж нової внутрішньо-будинкової системи. З поверненням мешканців газопостачання буде відновлюватися індивідуально до кожної квартири.

Інформація про ситуацію з газопостачанням у решті проблемних областей була відсутня на момент підготовки огляду.

Контрзаходи українських компаній та державних органів

Президент Володимир Зеленський [повідомив](#), що Україна продовжує готуватись до наступного опалювального сезону, в частині накопичення ресурсів та нового захисту енергетичних потужностей. Також Президент [подякував](#) Канаді за розширення санкцій на імпорт російського алюмінію і сталі. «Маємо не лише обмежити здатність держави-терориста обходити існуючі санкції, але й запроваджувати нові – щоб росія не могла адаптуватись до глобального тиску. Чим меншою буде російська здатність адаптації до санкцій, тим швидше зможемо відновити територіальну цілісність і повернути мир Україні», - наголосив він.

Кабінет міністрів на позачерговому засіданні 13 березня [схвалив](#) законопроект про збільшення видатків державного бюджету на 537 млрд грн, а увечері відповідний

акт було [внесено](#) до Верховної Ради (реєстр. №9105). Зі слів прем'єрміністра Дениса Шмигала, уряд пропонує понад 518 млрд грн додатково спрямувати на сектор безпеки й оборони та ще на 19 млрд грн збільшити резервний фонд. Президент Володимир Зеленський [зазначив](#), що ці кошти спрямують на фінансове забезпечення військових, підтримку сектору оборони держави та на оборонне обладнання, в тому числі дрони.

Цього року, використовуючи фінансові ресурси, які надходять з-за кордону, "Укренерго" реалізує вимушено рекордну програму заміни обладнання в історії компанії, [повідомив](#) голова правління Володимир Кудрицький. За його словами, це буде безпрецедентне оновлення української енергосистеми, адже вона має значний обсяг пошкоджень. Крім того, в компанії розробляють варіанти захисту енергооб'єктів від ракетних атак, зокрема, використовуючи новітні технології, робити магістральні підстанції компактними і захищати, поміщаючи під землю, або за допомогою укріплень.

Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури [анонсувало](#) запуск 16 березня навчального курсу для українських муніципалітетів щодо інклюзивної реконструкції. Програма розроблена Єврокомісією спільно з українськими фахівцями для представників українських громад, які будуть задіяні в процесах відбудови.

Валерія Безуса, якого минулого тижня уряд звільнив з посади голови Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження, [призначили](#) радником віцепрем'єр-міністра з відновлення - міністра розвитку громад, територій та інфраструктури. Зазначається, що на новій посаді Безус працюватиме над розробкою та реалізацією державної політики в сфері забезпечення енергетичної трансформації, зокрема використання в процесі відновлення енергоефективних інструментів, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

У Снігурівській громаді на Миколаївщині [розпочалася](#) реалізація британського проєкту відновлення пошкодженого житла "Winterization". За умовами проєкту, підрядна організація виконує погоджений об'єм ремонтних робіт. Натомість Кременчук [отримав](#) котельню потужністю 4 МВт від Шведської бізнес-асоціації. Вона буде встановлена в одному з мікрорайонів міста, і в разі блекауту зможе обігріти до 30 будинків, два дитячі садочки та медичний заклад, повідомив мер міста Віталій Малецький. Миколаївська область [отримала](#) від міжнародних партнерів близько 430 модульних будинків, які розподілять між мешканцями деокупованих територій та найбільш постраждалих населених пунктів, повідомив голова ОВА Віталій Кім. Розподіл відбуватиметься через райдержадміністрації та голів громад відповідного району.

НКРЕКП в рамках [засідання 14 березня](#) оголосила про перенесення розгляду рішень щодо:

- схвалення розрахунку 15,4 млрд грн сумнівної та/або безнадійної дебіторської заборгованості побутових споживачів станом на кінець 2020 року перед операторами ГРМ для [списання](#) на основі аудиторських висновків ТОВ "Крестон Україна";
- [затвердження](#) обсягів перевищення фактичної вартості послуг з розподілу природного газу, над тарифною виручкою, для 19 операторів ГРМ за період до 31 грудня 2019 року на загальну суму понад 7,6 млрд грн;
- [затвердження](#) обсягів перевищення фактичної вартості послуг операторів ГРМ (за період з 1 січня 2020 року до 31 жовтня 2021 року, з 1 листопада 2021 року до 28 лютого 2022 року) в обсязі 9,7 млрд грн.

За [інформацією](#) польського видання Rzeczpospolita, оператори мереж електро-, газо- та нафтопередачі Польщі готуються підписати з українською стороною угоду

про поглиблення співпраці у сфері енергетики. Церемонія запланована на 15 березня за участю представників польського та українського урядів. З боку Польщі Меморандум про співпрацю підпишуть компанії Gaz-System, Polskie Sieci Elektroenergetyczne, PERN та Polskie Elektrownie Jądrowe.

Джерела:

Звіт підготовлено на основі зібраних, ретельно перевірених та проаналізованих повідомлень з понад 100 офіційних першоджерел: міністерств, державних агентств, операторів мереж та енергетичних підприємств. Інформація збиралась з офіційних веб-сайтів та офіційних сторінок у соцмережах, в окремих випадках – також відповідних повідомлень у ЗМІ.

З питань підписки, коментарів та інших питань, будь ласка, звертайтеся за електронною адресою author@dixigroup.org

ПІДТРИМАТИ ЕНЕРГОСЕКТОР УКРАЇНИ

Україні терміново потрібне енергетичне обладнання для аварійного відновлення енергопостачання постраждалих від війни регіонів. У списку затребуваного обладнання – понад 12 тис. найменувань. Якщо ваша компанія, асоціація чи країна готові допомогти, [зв'яжіться із Групою підтримки України Секретаріату Енергетичного Співтовариства](#).

[Сторінка Енергетичного Співтовариства \(energy-community.org\)](http://energy-community.org)

ПІДТРИМАТИ АРМІЮ УКРАЇНИ

Щоб фінансово підтримати Збройні Сили України, скористайтеся [посиланням](#) (спеціальний рахунок Національного Банку України).